

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6 L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglas: Enostopna peti-
vratnica K 150, osmrtnice
in zahvale po K 250, raz-
glasi in poslano vrstice po
K 2, večkratne objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Posamezna števil. stane
— 50 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 98, za pol
leta K 48, za tretje leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Avstrijo
K 120. — Reklame je za
listi so pošiljne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6 L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Boj socijalistom ali priprave za volitve.

V volilnem boju se že nahajamo. Vlada za Slovenijo je odredila priprave za občinske volitve na podlagi nekega ključa, ki določa dveletno bivanje v kraju in ki izključuje zlasti tudi delavke od volilne pravice. Načrt volilnega prava, s katerim nameravajo liberalci kot edino izveščavim, medtem ko klerikalci natvezujejo vsejavnosti, da je ta volilni načrt delo socijalistov, še ni uveljavljen. Na tak način hočejo liberalci delati reklamo za svoje privilegije, izključiti neprimerno delavske volilce in volilke od volitev in priti do sigurne zmagave: klerikalci pa, kakor zahtevajo to njih obrekovalna morala, hočejo preseliti delavstvo, češ, da so samo oni pravi zaslužniki delavstva in nje ga pravice. Seveda je to-le gola fraza, zakaj pri vseh dosedanjih sklenih, ki so ustvarili te neznosne življenske razmere, so klerikalci sami sodelovali, zapeljali so državno gospodarstvo in pri vseh večjih kapitalističnih podjetjih sodelovali in igrali večino, ma tudi glavno vlogo še danes, čeprav kažejo v politiki navidez opozicijsko stalistično. Naš boj proti draginji, boj za delavske pravice gre proti liberalcem in klerikalcem, ki kot kapitalistično meščanski razred kljub klerikalni navidezni politični opoziciji dela vedno solidarno in ne vzdržema skupaj.

Volilno pravo za občinske volitve v Sloveniji torej še ni ugotovljeno in nihče nima pravice delati reklamo za katerokoli spakirano volilno pravo. Tudi glede, žal slabe volilne pravice na Hrvaškem so se stranke dogovorile med seboj in pri nas na Slovenskem takega dogovora še ni. Če bi stranke donesle v sedanjem nelegitimnem političnem kaosu, da bi predpisavala posamezna stranka volilno pravo za vso Slovenijo, bi bilo to ubožno izpričevalo za vse stranke. Doveli le, da to deystvo ugotovimo. Volilni red za občine v Sloveniji torej še ni določen, vendar na se je že pričela na celoti najostrejša volilna borba. In če pregledamo to bežno polje, opazimo tak: da gre na vsej črti boj le proti delavstvu. V

zmoti bi bil, kdor bi mislil, da vodijo boj proti socijalistom samo klerikalci, ki operirajo z obrekovanjem, prav tako nevarni nasprotniki so tudi razni drugi meščanski agitatorji, ki imajo namen, do razcepitve delavstva, da zaneslo razkol v delavke vrste. Tako so delali pri vsakih volitvah, in čudimo se, če bodo storili isto pri bodočih občinskih in državnoborskih volitvah. Ta namen je jasen. Mi se ne bojimo političnega boja, mi imamo jasen program in naše delo je odprta knjiga. Če pa imamo nasprotnika, ki se ne poslužuje pošteni pomočkov, je ta boi težji, če se nasprotnik poslužuje agentov provokatorjev, ki imajo namen zasejati razkol in nesoglasje v delavskih vrstah, le tembolj potrebno, da se naše vrste strnejo. Vsa obrekovanja zavracamo z ogorčenjem: ni potrebno, da bi se bavili z njimi, ker bi s tem le zapravljali čas, ki ga lahko porabimo za razširitev našega programa, za probo proletarske zavesti med slovenskim delavnim narodom.

Po pošteni poti odkritega boja hočemo hoditi tudi v bodoče. Ne to, kar pravilo nasprotniki, ampak naš program nam mora biti ono sveto geslo, s katerim bomo vodili bodoče volilne boje.

Prinjavljamo se vsekakor na volitve. Pazimo na vse predpise in razpise, da nas gospoda ne okani, ker meščanske stranke svoje pravice tudi po preobrtu niso prav nič izregale. Naš veto, naše zahteve morajo priti do veltave, zato moramo nastopiti kot resna celota, ves slovenski proletarijat mora z vso odločnostjo protestirati proti vsakršni nasprotnikom, ki bi hoteli kakorkoli omesti našo trdno bojno fronto. Bodoče volitve morajo biti naš ponos, izraz proletarske slege in zavesti!

Kdaj in kako se bodo vršile volitve, se še ugotovi. Mi bomo o vseh pripravah za volitve poročali pravočasno, vendar na našo službo in sodelovanje ne zamudite nobene prilike, da stvorite zanesljive volilne odbore, ki naj gredo že sedaj na delo.

Ali bo revolucija v Italiji?

To me je skoro vsakdo vpraševal ob mojem povratku iz Italije. Naj torej povem enkrat za vselej, kar mi je o tem znaneza. Površni opazovalec Italije skoro mora priti do prepričanja, da je revolucija pred pragom. Zdi se, da so v Italiji podani pogoji za revolucijo bolj kakor v katerikoli izmed onih evropskih držav, ki se prištevajo med »razgovite«. Od prejšnjega sem

nastala zdaj v tem, zdaj v onem delu Italije prevratno gibanje, ki zadobiva včasih prav revolucionaren značaj. Vroč italijanski temperament, prirojena nagnjenost k uporabi, velika brezposelnost, ki z demobilizacijo še vedno narašča, draginja in beda stvarljajo ugodno podlago za revolucijo.

Najznačilneje je bilo gibanje v lombardskem letstvu, ko je šlo za nete-

set odstotno znižanje cen. V tem času so verizniki in navijalci, ki jih italijani imenujejo »pescicani« (morski psi), spravili cene na neznosno višino. Kakor vsaka druga vlada se je tudi italijanska vlada trudila, da bi znižala cene — seveda brezuspešno. V tem pa je ljudem v imoti mestu v Romagnu, ki je klasična pokrajina prevratov in puntov že izza Dantelevo dobo, padla v glavo dobra misel, da bi si sami pomagali. Šli so in prisilili zgrda trgovce in branjevece, da so začeli prodajati vse blago in živila za 50% ceneje. Nekateri so se branili: tistim so vdrl v njihova skladišča. Prefekt je poslal vojske. Ti so se pobratili z demonstranti. In prefektu ni preostalo drugega, kakor da se je nekako pogodil s tamkajšnje delavsko zbornico (camera del lavoro, kraljeva zbornica strokovnih organizacij), da ta vrnostavi red. To je tudi storila, potem ko je dosegla pravico, da sme povsod cene znižati za 50% in da sme rekvirirati skrite zaloge pri veriznikih. To človekoljubno delo se je iz Imole v nekaj dneh razširilo na celi Italiji. Najhuše gibanje je bilo v Toscani, v pokrajini Marche, v Apuliji. Državna oblast je čisto odlovedala občine so izročale svoje uradne posle v roke delavskih zborov. Trgovci so razohčali napise, da je njihovo blago na razpolago delavskim zbornicam in so se stavili pod njih vodstvo. V Romagnu je bilo pravo delavsko obsešno stanje. Neki časnikar, ki se je tiste dni vozil z avtomobilom iz Ancone v Bologno, je ptem poročal, da so ga do Faenze trikrat ustavile patrulje s sovjetskimi znaki, koim se je moral legitimirati. In da se mu je zdelo, kakor da bi bil v vojnem ozemlju. — V nekaterih občinah so tudi oklicali odstavitve kralja in ustanovitve sovjeta.

V tem času smo pač mislili, da stojimo v začetku revolucije. Ali po nekaj dneh se je vlada zavedla in izdala naredbo, da smelo vse prisilno aprovičane oblasti znižati cene vsemu blagu za 50%. To se je zgodilo in so potem trgovci in branjeveci par dni blago prodajali po polovični ceni. Med tem je nastopil mir, in ker je blaga zmanjkalo, so cene znova začele rasti...

Lokalna krepka in tudi krvava gibanja so na dnevnem redu. Pri tem ne mislim na številne stranke, ki jih vodijo strokovne organizacije. V gospodarskih štralkah ima italijanski delavec veliko prakso in dosega lene uspehe. Široko zasnovani politični štrik v protest zoper versailski mir, so nameravale izvesti skupno socijalistične stranke Anzile, Francije in Italije, ker so se pa angleški laburisti omejili le na protestna zborovanja in so se v zadnjem

trenotku temu pridružili tudi Francozje, so Italijani izvedli štrak sami, dasi ni mogel vsled tega imeti pričakovane učinka. Omeniti bi bilo še več krvavih štralkov kmetijskih delavcev v severo-italijski nižini.

Ali bo torej v Italiji revolucija? Ne vem. Revolucija je nepreračunljiva, nastopa nenadno, bliskovito, navadno v času, ko se to najmanj pričakuje, in izostane v času, ko se zdi neizogibna. Ne poznamo njenih zakonov in nimamo zanj nobenega reglementa.

Omenil bi le še nekatere momente, ki morda nekoliko pojasnjujejo, zakaj le dosedaj revolucija izostala.

Najprej vročkrven italijanski temperament, ki vzplamti z velikim ognjem, kakor slama, pa potem izžari brez posledice.

Potem vladina taktika, ki se ob vsakem prevratnem pojavu natorej skrije in da nekaj dni dogotkom prosti tek in potem kolikortoliko zopet napravi red ter gleda na to, da se stvar hitro pozabi. Tudi ni maščevalna in ne vodi prestrogih preiskav zoper kolovode.

Zadržek revoluciji je struktura Italije. Navadno si predstavljamo Italijo kot krepko centralizirano edinstveno državo na barvanih zemljepisnih Evropi, kjer je aperijski polotok poharvan z eno in rumeno barvo. Ako pa pogledamo karto Italije, ki nam grafično predstavlja recimo število analfabetov ali izselencev preko oceana ali število za razne stranke oddanih glasov pri parlamentarnih volitvah, nas kar bče v oči oblika prejšnjega napolitanskega kraljestva obeh Sicilij. Po celih 60 letih zedinjenja se v Italiji še nso mogle odpraviti bistvene razlike med severom in jugom, kljub do skrajnosti izvedeni birokratski centralizaciji. Sever in jug nimata mnogo duševnih stikov. Se manj gospodarskih in politično si večkrat celo nasprotujeta. Tako ostajajo tudi posamezni prevratni poskusi kraljevno omejeni in vlada jih laglje domiri in potlačji. Tudi Rim in Pariz. Zmaga revolucije v Parizu pomeni zmago revolucije v Franciji. Rim je mirno mesto politikov, profesorjev in duhovnikov, prava duševna in gospodarska prestolnica Italije pa je Milan, ki pa leži ekscentrično in se Napoli in Sicilija zani ne brigata mnogo. Ta decentralizacija tudi otežuje revolucijo.

Nadaljnji zadržek revolucije, vsaj desorganizirane, nedisciplinirane revolucije, le organizirani proletarijat. Italijanska socijalistična stranka (Partito Socialista Italiano) le danes mogočna stranka. Ob zadnjem kongresu v Bologni v prvi polovici oktobra l. l. je imela 150 tisoč partično

organiziranih pristavev, njena strokovna organizacija je v istem času štela nad 1 milijon članov. V poslanski zbornici je sedaj 155 socijalistov, mnogo italijanskih občin je v socijalističnih rokah, med njimi Bologna in Milan. Na zadnjem bolonjskem kongresu je ostro krenila v radikalno smer in je sprejela v program delo za neposredno revolucijo. Stranka je dovolj močna, da že sedaj zraši današnji italijanski režim. Vlada se niti na vojaštvo ne more zanesti — razen na karabinierje in na avogastnovljeno kraljevo stražo. Ali zdi se, da se tudi najradikalnejši socijalisti obotavljajo iz strahu pred gospodarskim položajem in pred nezgovno Londenostjo, saj le iz zgodovine revolucij znajo, da se revolucija ne da disciplinirati in reglementirati, da lahko prekorači svoji čili in včasih celo samo sebe požre.

Se ena okolnost je, ki po mojih mislih zadržuje revolucijo: zares velika državljanska svoboda v Italiji. Za vsakogar, ki je došel v Italijo iz kake policijske države, je italijanska svoboda naravnost nepopolniliva. V Italiji velja načelo, da niso same misli proste, temveč da sme vsakdo svoje misli svobodno in brez strahu pred kaznjivo tudi povedati. Nekaj vzgledov. Na nekem shodu v Rimu je lansko jesen sodr. Bombacci govoril: Ako d'Annunzio pozivlje vojsake, da dezertirajo k niemu v Reko, jaz tukaj javno pozivam vse druge vojsake, da takoj dezertirajo vsak na svoj dom. Costantino Lazzari je z balkona občinske hiše v mestu Piana dei Greci govoril: Ko bo zmaga naša, boste odstavlili župana in na mesto podoba kralja boste postavili podobno ljudskega komisarja. — Lazzari pa je pristal zmernejše struje v socijalistični stranki.

Tudi kraljevi osebi ne priznavašajo. »Avanti« ga je ob zadnji otvoritvi parlamenta — recimo — zelo humoristično opisoval.

Ni mi treba dokazovati, da besede ne podro noteknega kraljestva. Svoboda besede je celo nekaj varnostnega ventila: srd se zmanjša, če mu daš duška z besedo. Če pa policija maši usta, pride hitreje do eksplozije. Zato pa: mnogo svobode!

Dr. Jelenec.

Naši shodi na Koroškem prepovedani.

Na klerikalni bolni klic v »Slovenec« dne 28. decembra je glavništvo v Borovljah prepovedalo vse javne shode, na katerih bi imela poročati sodružica Kristanova. Zda nam prepovedule že sploh vse shode. Zakaj? »Ker le prebivalstvo razburjeno in se je hafi nemirova« Ali prebi-

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil Fran Albrecht.

(Dalec.)

Prišlo mi je na um, da hočem zbežati, splaziti se proč od kočijaža, ki čaka name; šel sem čisto lažno po ulici, brez bojazni, ne da bi se zavedal česarkoli krivičnega. Kierulff, ta volnar, ki je tako dolgo strašil v mojih možganih, ta človek, o katerem sem domneval, da mora biti na svetu, ki sem ga z vso nujnostjo moral dobiti — le, izginil iz mojih misli, izbrisal se hkrati z drugimi blaznimi domisleki, ki so prihajali in odhajali zapovrstjo; spominjal sem se ga le še kot daleke slutnje in spomina.

Cim deli sem šel, tem treznejši sem postal: čutil sem se težkega in trudnega in ledva da sem še vlačil noge. Sneg je še vedno nalezaval v velikih, mokrih kosmih. Navsezadnje sem dospel tja ven v Grönlandijo, prav do cerkve, kjer sem sedel na klopi, da se odpočijem. Vsi mimoidoči so me začudeno opazovali. Pogreznili sem se v razmišljanje.

Ti mili bog, kako žalostno je bilo zdaj z menoj! Svolega bednega življenja sem postal zdaj že tako iskreno truden in sit, da se mi ni

zdelo vredno truda, da bi se še dalje boril, hotel bi se podaljšati. Nezgode so me nadvladale, vse to je prišlo pregrubo; bil sem tako očividno uničen, bil sem samo še senca tistega, kar sem bil nekoč. Ramena so mi upala, čisto tja na eno stran in tako sem se privadil hoditi sklonjen naprej, da bi svojim prsim čim najbolj prizanašal. Pred par dnevi pred poldne sem gori v svoji sobi preiskal svoje telo in ves tisti čas sem moral jokati nad sabo. Že več tednov zapored sem nosil isto srajco: bila je od poti čisto trda in me je po životu do krvi opaskala; iz rane je curkalo malčeno krvave vode, bolelo pa ni močno; bilo le samo tako hedno, imeti tisto rano sredi na trebuhu. Nisem si vedel sveta s tem, samo se ni hotelo zaceliti; izpiral sem, skrbno sušil in odel spet isto srajco počeš. Ničesar ni bilo ukreniti...

Tako sedim tam na klopi in premišljam o vsem tem in sem precel žalosten. Sam sebi sem se smilil, celo moje roke so se mi zavtele zoprne. Otrpli, skoro nesramni izraz gorenje ploške mojih rok me je uničil in mi povzročal slabosti; pogled na mole suhotne prste je delal name surov vihs, zasovražil sem vse svoje trilo telo in groza me je bilo, da ga moram positi in čutiti krog sebe. Mili bog! Ko bi se zdaj vsaj že končalo! Tako iz srca rad bi umrl.

Ves poražen, omadeževan in ponjhan v svoji lastni zavesti sem se mehanično dvignil

ter se napotil proti domu. Mimogredé sem dospel mimo dvorišča, kjer je stalo naposano. »Mrtvaško perilo Andersenove, desno na dvorišču.« — Stari spomini! sem rekel in mislil na svojo prejšnjo sobo v nekdanjem stanovanju, na mali naslanjač, na časopisno pregrinjalo spodaj ob vratih, na oznanilo svetilniškega nadzornika in svežepečenega peciva pri nekem Olafu Olsenu. Ah da, tedaj se mi je godilo vse bolj nego zdaj: v eni noči sem napisal podlistek za 10 kron; zdaj nisem mogel ničesar več napisati, absolutno ničesar več nisem mogel napisati, čim sem le poskusil, mi je bila glava takoj prazna. Da, zdaj sem hotel imeti nazadnje konec! In s tem ukrepom sem šel in šel dalje.

Cim bližje sem bil trgovini z vidualijami, tem bolj se je probujalo v meni neko napol zavestno čustvo, da se bližam nevarnosti; ampak krepko sem se držal svojega ukrepa, hotel sem se sam javiti. Mirno sem stopil preko stopnic, med vrati sem srečal malhno dekletce s skodelico v roki in zmuznil sem se mimo nje in zaprl dur. Komi in faz si stojiva drugič nasproti, sama.

»Eh,« pravi on, »strahovito vreme!«

Zakaj ti ovinki? Zakaj me ni takoj prijel? Razsrdil sem se in dejal:

»Saj vendar nisem prišel, da bi besedičala o vremenu!«

Ta besnost ga je osupnila, njegova mala kramarska lobanica aje odrekla, saj mi se na um ni prišlo, da sem ga bil ogoljufal za pet kron.

»Mar res ne veste, da sem vas osleparil?« sem rekel nestrpnno in pri tem sem bil no sopihal, trepetal, ves pripravljen, da pričnem s silo, ako bi ne prišel takoj k stvari.

Toda ubogi človek ne sluti ničesar.

Ne, bogami, med kakšnimi bedastimi ljudmi je bil človek prisiljen živeti! Psoval sem mu pojasnileval točko za točko, kakor se je bilo vse dovršilo, mu pokazal, kie sem stal iaz in kje je stal on, ko se je zgodilo, kie je ležal denar, kako sem ga zbral in stisnil v roko — vse le razumel, a ni ukrenil ničesar proti meni. Ohračal se je semintja, prisluškoval stopinjam v sednji sobi, me miril, naj govorim tišje, nazadnje pa dejal:

»To je bilo podlo od vas!«

»Ne, čakajte malo!« sem vzkliknil v sil, da mu ugovarjam, da ga razdražim; ni bilo tako nizkotno in ničvredno, kot si to predstavila njegova bedna glavicla. Jaz seveda nisem bil obdržal denarja, to mi se na um ni prišlo: jaz za svojo osebo nisem hotel kovati iz zadeve prav nobenih koristi, to bi se upiralo moji vse-skozi pošteni naturi...

(Dalec prih.)

valstvo grozi z nemiri, ali so morda zrasli ti »bodoči nemiri« pri zeñi mizi? Če bi mi grozili z nemiri, bi najbrže oblast nastopala drugo pot!

Sploh na niti res ni, da bi se bilo bati nemirov. Boje se le posamezni klerikalni kolovodje za svoje ovčice. In vlada pa seveda ima strah, a ne

Črna knjiga slovenskega klerikalizma.

(Dolge.)

Prve dni meseca avgusta je ljubljanski knezoškof izdal pastirski list, kjer proslavlja opravičeno vojno proti sovražnikom katoliške Avstrije in inenute demobilizacijo, ki jo je odredil »miroljubni« cesar Franc Jožef, prelepo! (Tudi bodrilo in navdilo za verne ovčice!)

Sicer je v klerikalnih krogih zavlada velika razburjenost, ko le napoved vojske Srbiji izzvala odnor evropskih zaveznikov držav, predvsem Rusije, Francije in Anglije, vendar pa slovenski klerikalni krogi niso katastrofalne nevarnosti svetovne vojne hoteli v pravi luči prikazati ljudstvu. Da bi morda vodstvo »človekoljubne« SLS z vseni močmi delalo na to, da v zadnjem trenutku vsaj poizkusi vplivati na politiko klerikalne avstrijske vlade, o tem ni bilo niti govora. Nasprotno! Vodstvo stranke je skrbno prikrivalo ljudstvu vse strašne posledice brezslavne, krvave klerikalne politike katoliške Avstrije. Slovenski klerikalci so stavili vse svoje moči, česarisle, izobraževalne, telovadne in gospodarske organizacije, na razpolago za sistematično hujškanje na vojno. »Slovenec« je v tem igral prvo in glavno vlogo, kačoč svojim somišljenikom pota in načine, kako doseči namen.

Da pomiri razburjenost med ljudstvom, le »Slovenec« marljivo pisal članke o »slabi« srbski armadi, tel »brezdisciplinski« družini, ki »ni bila niti meseca avgusta« se mobilizirala, ter »o unorih srbskega ljudstva v notranjosti Srbije«.

Slovenski klerikalci pa se tudi Rusije niso ustrašili. Prav ljubo jim je bilo, da »bo mogla katoliška Avstrija obračunati s pravoslavni ruski popi« in »zmagoslavno poraziti zaklete sovražnike katoliške cerkve«. Ko je Rusija mobilizirala svojo armado, le »Slovenec« o tem zgodovinskem dogodku poročal tako: »Rusija je storila zločin, ki ni manjši, temveč celo večji od zločina v Sarajevu. Rusija je vstala in mobilizirala, da s tem brani in ščiti srbsko svobodo!... In ko je nato Avstrija napovedala Rusiji vojno, je »Slovenec« nadaljeval: »Hudodelska Rusija je s činično zlobo užejala baklo evropske vojne. Vsa krivda zadene njo in nje-nega carja. A mi se prav nič ne bojimo! Zadržani armadi Avstrije in Nemčije se ne bojita celega sveta! Vsa pravica, vsa poštenost je na strani Avstrije in njenega zaveznika. Vsa krivica in lumparija pa je na strani sovražne nam svojati. Kdo stoji za ruskim carjem? To so pravoslavni popi, na Ruskem organizirani v takozvanem »Svetem sinodu«. To je vada zalega, ki ni vladala besno sovražstvo do katoliške Avstrije in do katoličanom pravične

pred klerikalci ali laškimi karabinierji. Zdi se nam to velika politična zmot, ki utegne povzročiti ne nemire, pač pa vznemirjenje, kaj pomeni ta taktika oblasti, ki bi morale zlasti v tem trenutku odkriti svoje svobodno in demokratično lice, ko se bliža odločitev.

Nemčije. Iz tega se da razlagati tudi zveza rusovstva s francoskim framasonstvom, ki lo družijo edinele sovražstvo zoper katoliško cerkev. In to je tista svolat, ki je odzvala neklenkska vrata svetovne vojne!... Da le svetovni kapitalizem zakrivil vojno, o tem niso klerikalci nikdar izpregovorili. (Danes seveda krščanski socialci niso »proti« kapitalizmu, ki le povzročil vojno in »proti« kateremu so se klerikalci baie vedno »bojevali« in se še »bojujejo«.) Pravili so marveč ljudstvu ob vsaki priliki, da le edinole sovražstvo do katoliške cerkve in katoliške Avstrije bilo vzrok vojne! (Verno kmetiško ljudstvo le »odkritim« besedam duhovščine verjelo).

»Ali mi smo vojno, pravi »Slovenec«. »Naša usoda je v zanesljivih rokah«. »Domoljub« pa pristavlja. V Rusiji vlada strah, kakršnega ni še doživela nobena država. Tudi kmet se v Rusiji panta. Ruski delavci stavkajo v 32 ruskih mestih. Tudi Poljaki že komaj čakajo, da se lahko odcepilo. Poleg tega pa ogrožata Rusijo silna korupcija državnih organov in letos tudi še slaba letina. Ne bolimo se. Vemo namreč, da so na strani proti Rusiji vsi katoliški Slovani, ker vedo da bi pomenila ruska zmaga počin njihove vere in narodnosti! Zato je šla Rusija tudi v boj za Srbe — krivoverce in razkolnike...»

»Brez strahu torej na vojno!...« Kajti »zadnji čas le že bil, pravi »Slovenec«, »da se le Avstrija odločila streti obroč, v katerega so lo hoteli okovati sovražniki, ker bi sicer bila nevarnost, da lo njeni zakleti sovražniki res raztrgajo na kosce«.

Ni še bilo dosti. »Slovenec« je pisal tudi o propali framasorski Franciji in pri tem branil katoličanom prilažno militaristično Nemčijo. Na očitke, ki se jih le delalo Nemčiji, da le ona povzročila vojno, le »Slovenec« takol odgovoril: »Sedanje svetovne vojne nevarnosti ni povzročila Nemčija. Nasprotno: ona je z delanjem dokazala svojo voljo za ohranitev evropskega mira...»

V tem smislu le pisalo vse slovensko klerikalno časopisje v Sloveniji. Za to bi lahko navedli še več vzgledov. Vendar pa nal ti zaostajajo. Sai le že iz navedenih jasno razvidno, da le SLS sistematično delala za vojno z vsem svojim aparatom ter da le najstrašnejše hujškala slovensko ljudstvo na vojno, ohlubljaloc mu slajno bodočnost in sklicu- loč se na — krščansko moralo.

Ob tistem času je »Slovenec« priobčil te-le verze, ki povedo več kot vse drugo:

»Pred nami vstaja zlata zarja,
Mi gremo v boj izpred otarjal!...«
(Dolge prih.)

moreš producirati, če nimas premo-ga. Vse gospodarsko življenje je kakor veriga s svojimi členi in sklepi. Premagati le treba velike težave in ovire tudi potem, če se sploh dela in delati more.

Treba le tedaj sploh dvigniti industrijo in obrt in to kar nam le vol-na zapustila v razvalinah, spraviti zopet v tek. Vsako zavlačevanje tega dela je v škodo splošnosti. V tem pogledu so si interesi industrialcev in delavstva velikokrat podobni. Zakaj ne varalmo se: Silno težko bo dopovedati ljudem, ki o industriji nimajo nobenega pojma, da le treba državi nalogati veliko nažnjo na to reč. Neki minister iz našega prvega koncentracijskega kabineta se je ob priliki neke intervencije silno začudil, ko se ga je prosilo za podpora v takšni zadevi. »Kaj še niste v Sloveniji zavrli tistih par tovarn, ki jih imate tam?« je vprašal. »Čemu pa vam bodo? Premog porabimo lahko boljše!« Takšnih ljudi je v Jugoslaviji silno veliko.

Treba bi bilo tudi pri nas uesti periodično se ponavljajoče industrijske konference. Kakor jih prirejaljo na Angleškem, v Ameriki, v Nemčiji in v Avstriji. Klub razrednemu nasprotstvu med industrialci in delavci se ne da taliti, da bo treba v ino-znih primerih skupnega nastopa, da bo povdarek lačji. Pomanjkanje neobhodno nučnih sirovin in pomanjkljivi železniški promet sta danes največja nevarnost za obstoj in na-redek naše industrije in obrti v ob-če. Mezdno vprašanje le spričo teh težav in naraščajoče draginje, ki po-stavila gospodarstva tisočerihi rod-hin na glavo, vredno, da pride v lav-no diskusijo družbe. Nevarnost gos-podarskega poloma in socialne anarhije le spričo agrarne mentali-tete — če lo morem tako hmenova-ti — zlasti pa one v Belgradu, pred durmi. Treba bo skupnega napora vseh sil, da se reši podletja in obrate popolnega gospodarskega ruina.

Če hočemo torej ustvariti nove možnosti dela in zaslužka, le treba najprej ustvariti dozore za vese-lje do dela. Velikokrat se bere in sli-ši, da nihče noče več delati. Nekaj le resnice na tem. Vprašal pa bi rad, kdo le dal in še daje take zgode? Ali ne mar ravno tisti krščanski ljudje, ki res nič ne delajo pa imajo klub temu velike dohodke od od-rianja delavcev, od verižništva in od neizmerne dobičkarke samogolno-sti. — Z delom pa le mogoče ob razumevanju težkega položaja v kate-rem se nahaja vse naše gospodar-stvo, odpreti nove vire zaslužka in tako dvigniti tako zelo nam potreb-no produkcijo. V ta namen pa nam le potrebno poleg vsega zlasti tudi izvežbane in izkušene tehnične oseboja ter visoko kvalificiranega delavstva. Vsega tega imamo doma premalo. Treba nam bo vabiti take ljudi iz inozemstva, zlasti iz bližnje Avstrije. Naša šovinistična birokracija le vse polno teh ljudi izgvala iz naših krajev, brez resnične potrebe. S tem so se za nemalo povišale tudi naše gospodarske pasive.

Dosedanje industrijske in obrtne vire le treba za vsako ceno vzdržati. Pa ne samo to: treba le poiskati in odpreti tudi nove studence dela in blagostanje.

V nedeljo, dne 25. januarja 1920.
se vrši v Ljubljani

ZADRUŽNI DAN.

Vspored:

V dvorani hotela »Tivoli« ob 8. uri dopoldne
redni občni zbor »Konsumnega društva« za Ljubljano in okolico;
ob 3. uri popoldne
ustanovni zbor »Zveze delavskih zadrug«;
ob 5. uri popoldne
občni zbor »Ljudskega doma«;
ob 7. uri zvečer

pozdravni večer odnoslancem in gostom zadrugnega dneva, ki ga pri-ređi izobraževalno društvo »Svoboda« v Ljubljani. — Koncert voljaške godbe; petje pevskega zbora »Svoboda«; pozdravni govori, recitacije.

Dostop k zborovanjem imajo od-poslanci imenovanih zadrug in goste; pa tudi ostali člani zadrug, ki imajo tozadavne izkaznice, izdane od načelstva konsumnega društva. — K pozdravnemu večeru imajo prost dostop odposlanci in gostje zadrugnega dneva, člani zadrug in »Svoboda« plačajo 5 K, ostali 10 K vstopnine.

KOMUNIKE O VALUTNI REFORMI.

LDU. Belgrad, 15. Finančno minist-rstvo javlja uradno preko presbi-roja: Sklepi ministrskega sveta v vprašanju valutne reforme se glase: 1. Finančni minister more takoj za-čet s pretiskavanjem novčanic, ki so bile naročene povodom valutne reforme, na ta način, da se na vsaki novčanci mora označiti na obeh straneh iznos v kromah po razmerju en dinar — štiri krome. 2. Finančni minister se pooblašča, da vzame da-nasnje kronske in dinarske novča-nice iz prometa v svrhu zamenjave z novo kronsko-dinarsko novčanic, kakor hitro bo imel zadostno množino zadnjih na razpolago. 3. Kronske novčance po eno, dve in deset kron ostanejo še nadalje v prometu, dokler nove kronske-dinarske novčance v istem znesku ne pridejo v promet. 4. Z ozirom na to, da je v enem delu našega kraljestva udoma-čena krona kot merilo vrednosti, a v drugem dinar v isti lastnosti, zato se bo v državnih blaginjah nadalje-valo obračunavanje v obeh denarnih ednicah. To dvoistvo denarne edi-nice se uveljavlja na vseh državnih računskih listinah, t. i. državne oblasti bodo obračunavale na vseh svojih računskih listinah v obeh denarnih ednicah. 5. Kakor hitro se današnje kronske novčance, Avstro-ogrske banke in dinarske novčance Narod-ne banke vzamejo iz prometa, po-stanejo nove kronske-dinarske novčance Narodne banke kraljestva SHS edino in obče zakonito plačilno sredstvo. Plačevalo se bo torej z eno in isto novčanic brez ozira na to, v kakšni denarni ednici le izražena vsota, katero le treba plačati. 6. Vrednost v zlatu zne in druge denar-ne ednice se lo odredila svoječasnno s posebnim zakonom.

STARI DINAR NAI SE POTEONE IZ PROMETA.

LDU. Zagreb, 16. V tukašnih kro-gih le vtis uradnega obvestila o sklepih ministrskega sveta ugoden. Dosej ni bilo oblaavljeno, da je finan-čni minister pooblaščen, da tuđ stari bančni dinar potegne iz prometa. Ni dvoma, da se bo finančni minister te pravice v kratkem, vsekakor pa še pred parlamentarnim sklepantem po-služil in s tem zagotovil, da se last-nikom dinarja zagotovi štirikratna vrednost krome. Zmerno misleči gos-podarski krogi so nazirali, da le tako rešenje pravično, poleg tega pa donasa ugodnost, da se izloči nezdravo teknovanje med stariim di-narjem in novo takozvano »kronsko-dinarsko« novčanic in le po tem le stvar parlamenta, da za edinicu pro-glasi ali krono ali dinar.

Reševanje jadranskega vprašanja.

NOV PREDLOG ZAVEZNIŠKIH VLAD GLEDE REKE.

LDU. Lyon, 15. (Brezžično). V sredo dne 14. t. m. so načelniki treh poglavitnih zaveznih vlad pred-ložili jugoslovanskim delegatom os-novo za sporazum glede jadranskega vprašanja. V smislu tega novega načrta bi dobila suvereno oblast na Reki Italija, Jugoslovonom pa bi se zagotovila svobodna uporaba reške-ga pristanišča. Dalje bi prešla že-lezniška proga Reka-Ljubljana v po-polno last Jugoslovonom, Razentega bi se priznala Jugoslaviji pravica, da raztegne svojo suvereno oblast nad severno Albanijo do reke Drina. — Na nujno prigovarjanje Clemen-ceauja, naj sprejmejo ta predlog, so jugoslovanski delegati izjavili, da tega ne morejo storiti na svojo roko, ampak da morejo z ozirom na važ-no-take odločitve poročati o no-vem predlogu kraljevi vladi v Be-ogradu, kateri so takoj brzojavili. Jugoslovanski odgovor se pričakuje v petek. Kakor upa »Petit Jour-nal«, bo odgovor ugoden; v tem primeru jugoslovanski vladi ne bo treba drugega, kakor samo še sank-cionirati odločitev, ki so lo inte-resirane stranke sprejele spora-zumno.

SKRAJNE MEJE TRUMBIČEVE POPUSTLJIVOSTI.

LDU. Beograd, 16. »Epoha« javlja iz Pariza: V ponedeljek dopoldne je vrhovni zavezniški svet nadaljeval svoje posvetovanje z našimi delegati gg. dr. Trumbičem, Pašičem, dr. Zolgerjem in Radovićem. Dr. Trumbič je razložil vrhovnemu svetu naše stališče glede Albanije, ki slove v glavnem: Mi nikakor ne moremo dopustiti, da pride ta avto-nomna balkanska država pod po-kroviteljstvo Italije, ki bi pomenilo za nas izvor neprestanih nemirov in

neređov na naši meji proti Albaniji. Albanija ima postati popolnoma neodvisna država brez vsakršnega pokroviteljstva, ali pa se mora even-tuelno pokroviteljstvo razdeliti med Jugoslavijo in Italijo; v tem primeru bi imelo ozemlje do Črnega in Be-lega Drina pripasti pod naš pro-tektorat, ozemlje južno od te reke pa pod italijanski. Glede Reke in Istre bi Jugoslovani mogli pristati kvečjemu na to, da se kot meja do-loči črta reke Raše; Reki bi even-tuelno priznali ono samoupravo, ki lo je uživala svoječasnno pod ogrsko vlado, toda v vsakem primeru mora ostati naša suverenost nedotaknjena. To bi bila skrajna meja naše po-pustljivosti glede Reke. O kaki neodvisni avtonomni državi (Zadar) ne mora biti niti govora: naša vlada na noben način ne more privoliti v to. Istotako ne more biti govora o italijanski suverenosti nad otokoma Visom in Pelagružem ter nad kvat-nerskim otokoma Lošnjem in Uni-jem. Zadar in omenjeni otoki mo-rajo biti brezpogojno naši, ker so to popolnoma jugoslovanski kraji. V najskrajnejšem primeru bi morebiti pristali na to, da se podeli Zadr-u nekaka občinska avtonomija. Misel o nevtralizaciji naše obale odkla-njamo najodločneje; to tembolj, ker ne vemo, kakšen delež utegnemo dobiti pri razdelitvi bivšega avstro-ogrskega vojnega broda via. S tem vprašanjem se v ostalem mirovna konferenca sploh še ni pečala. Tudi ako bi nam pripadel primeren delež na tem brodovju, ne bi mogli pri-stati na demilitarizacijo naše obale, kakor tudi Italija ne bi privolila v to, da se nevtralizira njena jadranska obala. Soglašali bi morda edinole s tem, da tako mi, kakor Italija, demilitariziramo vsak svojo jadransko obalo. Pač pa se ne protivimo dati potrebna jamstva za varstvo ita-lijskih manjšin na našem ozemlju, kakor to predvideva saintgermanska mirovna pogodba. Toda enaka jam-stva bi morali dobiti tudi od strani Italije za naše soplemenjake, ki bodo prišli pod italijansko suverenost in katerih bo neprimerno več, kakor pa Italijanov v Jugoslaviji. Ni izklju-čeno, da se bo v vseh teh vprašanjih dal najti sporazum, ki bo povoljen in sprejemljiv za nas in za Italijane.

JADRANSKO VPRAŠANJE KONČNOVELJAVNO REŠENO?

LDU. Berlin, 15. (DunkU.) »A-bend« javlja iz Haaga: Haški poro-čevalec lista »Daily Chronicle« po-roča, da le jadransko vprašanje se-dal končnoveljavno rešeno. In sicer na ta način, da pride mesto Reka k Italiji, med tem ko se bo luka pod kontrolno zveze narodov internacio-nalizirala. Zaledje pride k Jugoslaviji, med tem ko dobi Italija gos-podarske predoravice. Vsa dalmatinska obal pripada Jugoslaviji, izvzemši Zadra in nekaterih otokov ob obali.

SPLOŠNA STAVKA POŠTNIH NASTAVLJENCEV V ITALIJI.

LDU. Nauen, 15. (Brezžično.) Osobje poštne brzojavne in telefun-ske uprave je proglasilo splošno stavko po vsej Italiji. Stavljajoči zahtevajo med drugim zvišanje vseh dosedanjih prejemkov za 1000 lir.

Dementi.

LDU. Rim, 14. (ČTU.) Kakor javlja Agenzia Stefani, se vesti o ostav-ki vojnega ministra Albricella de-mentiralo.

MADŽARSKI SOCIALNI DEMOKRATI IZSTOPILI IZ VLADE.

LDU. Budapešta, 15. (DunkU.) Zborovanje socialno-demokratske stranke le danes sklenilo, da izstopi iz sedanje vlade socialno-demo-kratski minister Bever in socialno-demokratski tajnik Miakits. Kot vzrok za ta korak se navaja prepričev socialno-demokratske volilne agitacije. Vsled tega sklepa sta mi-nister Bever in državni tajnik Miakits poslala ministrskemu predsed-niku Huszarju pismo, v katerem na-znanjata svoj izstop iz vlade.

Dvoletna vojaška dolžnost v Čehoslovaški.

LDU. Praha, 15. (DunkU.) List »Demokratia« javlja, da določa novi brambni zakon kontingent 150.000 mož in dvoletno splošno vojaško dolžnost brez pravice enoletnega prostovoljstva. Meseca februarja se bodo štiri najmlajši letniki asentirali.

Oddaja premoženja v Avstriji.

LDU. Dunaj, 15. (DunkU.) Kabi-netni svet le danes zaključil gene-ravno debato o zakonskem načrtu, ti-čočem se oddaje imetja. Sklenilo se je, predložiti načrt v jutranji seji na-rodne skupščine. Zakonski načrt bo

Abdritus:

Naša gospodarska in socialna vprašanja.

VIII.

Ostanemo doma ali pa se izselimo?

S socializacijo le mogoče doseči pravičnejšo razdelitev čistih tobič-kov, toda več ne. Kapitaliste se pri-krajša, toda delež, ki bi jim bil na ta način odvzet, še dolgo ne bo za-dostal, da se ublaži gmotna beda globokih vrst ljudstva.

Jugoslavija le kmetiška država, to stoji. Toda cele pokrajine so, ki se same ne morejo preživeti, ker pre-malo pridelajo. V Sloveniji na pri-liko prevladuje kmetiški stan. Toda zemlja le ponekod tako revna in ma-lo plodnosa, da pri največjem na-poru delavnih sil ne more z lastnimi produkti pokriti vseh svojih potreb. Vzemimo Črno goro. Tamošnji sver v nobenem primeru danes ne more preživljati svojega prebivalstva. Po-dobno le v Dalmaciji, Bosno in Her-cegovino, z Liko itd. Tu vsa socia-lizacija ne pomaga veliko. Treba le marveč poiskati in odpreti nove pri-dobitvene vire, sicer se mora prebi-valstvo, ki se vendarle neustano množi, izseliti v druge kraje, kjer mu bo lažje nati delo in telo. Med številnimi problemi, ki čakajo rešit-ve je zato silno važno vprašanje notranje kolonizacije. To spoznanje le sicer zelo enostavno, toda njego-va praktična izvedba ni tako lahka, kakor si morda to kdo misli. Ljudje

so dostikrat sužnji svojih navad, sil-no navezani na običaje, okolico, go-vorico svojega domačega kraja, od-visni od klime itd. Na naveden en sam primer: Tiste goriške begunce, ki se nočejo vrniti v svoje domače kraje, se le nameravalo preseliti: tudi v Macedonijo. Toda tamošnje raz-mere, tamošnja klima, možnost ob-delovanja zemlje in razpečevanje sadežev itd., — vse le tako različno od goriških razmer, da ni misliti, da bi se kolonizacija dala izvesti v več-jem obsegu, pa če da država še toliko zemlje na razpolaganje. S tem sem hotel povdariti le neznarske težkoče, ki na nle naletimo pri prak-tični izvedbi takihle načrtov. In ven-dar le problem tu in treba ga bo re-šiti. Važnejši del notranjega koloni-zacijskega vprašanja se mi zdi ta, ka-ko zanesti industrijo in obrt na de-želo. Tudi tu bo težkoča, predvsem z ljudmi. Človek, ki le navajen me-sta, se zelo težko privadi na življe-nje na kmetih. Navadno kraji, kjer le mogoče vspostaviti kakšen indu-strijski obrat, niso najlepši. Kadar iščeš vodne sile, le privede pot na-vadno v kakšne grapi, v gorovje in soteske. Naselbine ne moreš usta-riti, ne da bi zidal; zidati pa ne mo-reš brez cementa: toda cementa ne

temeljeval državni tajnik za finance dr. Reich.

Demonstracijska stavka v Moravski Ostravi.

LDU. Moravska Ostrava, 15. (ČTU.) Po 24-urni demonstracijski stavki so se delavci zopet lotili dela. Tekom dneva so neodgovorni živili vprizorili izgreda in povzročili delomirnost v nekaterih krogih. Sicer vlada mir. Svet strokovnih organizacij je obliavljal proglas, v katerem pozivljale delavce, naj začno zopet delati, ker rovarjenje neodgovornih elementov nima ničesar skupnega z delavsko organizacijo.

MIROVNA POGODBA ZA MADŽARSKO. — REKA IZGUBLJENA.

LDU. Pariz, 15. (DunkU.) „Agencija Havas“ poroča: Mirovna pogodba, ki se je izročila madžarski mirovni delegaciji, je sestavljena v enakem smislu, kot saintgermanska mirovna pogodba. Odstavki, ki se nanašajo na zvezo narodov in na interese izven Evrope, nadalje na vojne ujetnike, reparacije, letalstvo, pristanišče, vodne ceste, železnice itd., se na obeh listinah glasijo enako. — Mirovna pogodba navedena nato natančneje meje Madžarske. Madžarska priznava popolno neodvisnost Srbo-hrvatsko-slovenske in Čehoslovaške države. Meje med Madžarsko in srbo-hrvatsko-slovensko državo ter Romunijo določijo sedmeročlanska komisija. Madžarska se na korist Italije, srbo-hrvatsko-slovenske države, Rumunije in Čehoslovaške odreka vsem pravicam in naslovom do onih ozemelj bivše Avstro-ogrske monarhije, ki so bila kot sestavni deli teh držav vpletena v monarhijo. Čehoslovaška se obvezuje, da na desnem bregu Donave južno od Bratislave ne bo zgradila utrd. Madžarska se odreka vsem pravicam do Reke in sosednjega ozemlja bivšega ogrskega kraljestva v korist Italiji v okviru onih meja, ki se določijo kasneje. In se zlasti obvezuje, priznati pogodbeno določila, ki se bodo o tem sestavila. Nadalje se odreka na korist Avstriji vsem pravicam ogrskega kraljestva, v kolikor se tiče ozemlja, ki leži zunaj določenih mej. — Vojaška določila se strinjajo z onimi, vsebovanimi v saintgermanski mirovni pogodbi, ravno tako tudi točke, ki se tičejo reparacije. Madžarska dovoljuje vsem zaveznikom državam opcijno pravico do letne dohabe gotove množine premoga iz pečurških premogovnikov, in sicer za dobo petih let. Razdelitev in vrste finančnih bremen Madžarske, v kolikor jih bodo nosile Čehoslovaška, Romunija in srbo-hrvatsko-slovenska država, se bodo po ozemlju, ki pride pod njihovo suverenost, določile v smislu finančnih določil predstojale pogodbe, ki so identična z onimi, navedenimi v saintgermanski pogodbi, toda z izjemo dveh dodatkov. Določila, da mora Madžarska vzdrževati armade, ki so jo zasedle, se ne nanašajo na vojaške operacije, ki so se izvedle po trinaistem novembru 1918 brez dovoljenja glavnih zaveznikov držav. V tem primeru bo reparacijska komisija določila delež izdatkov, ki ga bo morala nositi Madžarska. Z druge strani pa se posebno določila, da bo madžarska vlada poleg madžarskega javnega dolga morala zadržati tudi še njen delež avstrijskega dolga kot prispevek k splošnemu dolgu Avstro-ogrske. — Gospodarska določila so slična onim v saintgermanski pogodbi, izjemši nekatere točke, ki se nanašajo na gospodarsko razmerje med Avstrijo in Madžarsko.

Kanada prevzame oveskrbo Avstrije z žitom.

LDU. Carharvor, 15. (DunkU.) — Brezlično. Angleška vlada je povabila Kanado, naj se udeleži podporne akcije za Avstrijo. Sporazum se je dosegel v toliko, da bo Kanada poslala pšenico v Evropo. Razven tega se bo udeležila pri dovoljenju kredita za Avstrijo.

Povodenj ob Renu.

LDU. Berlin, 15. (DunkU.) Iz Düsseldorfa poročajo, da povodenj Rena vedno bolj narašča.

Prodiranje rdeče armade.

LDU. Anapolis, 15. (DunkU.) Associated Press javlja iz Pekinga, da so boljševiki zasedli Kiahito.

Zveza narodov dosega svoj prvi stadij?

LDU. Berlin, 15. (DunkU.) „Abend“ javlja iz Haaga: Kakor se poroča iz Londona, je lord Robert Cecil izjavil v govoru, da je zveza narodov dosegla sedaj svoj prvi stadij. Upa, da bo prišlo do zveze vseh na-

rodov, ki bo zalomila svetovni mir. Po njegovem mnenju bo prihodnja naloga zveze narodov zahtevala po trgovskih odnosih med narodi. Zveza narodov mora tudi odposlati mednarodno komisijo v Rusijo, da ugotovi dejanski položaj in ta ga naznani vsemu svetu. Ravnotako mora zveza narodov osnovati mednarodno sodišče, pri katerem se bodo obravnavala mednarodna spora.

Papirnati drobiž mestne občine mariborske.

Imenovana občina je pred kratkim pričela z izdajanjem svojega papirnatega drobiža, ne da bi bila, kakor je to storila mestna občina ljubljanska, zadostila pogolem, pod katerimi ji je ministrstvo financ izjemoma dovolilo izdajo takega drobiža. To vella zlasti glede predpisane pokritja, ki ga mariborska občina ni položila. Zaradi tega se odpreka njenemu drobižu veljavnost plačilnega sredstva in se pozivljajo vse državne in druge javne blagajne, da odklanjajo plačila v takem papirju. Občinstvo se opozarja, da mu ni mogoče s tem papirjem poravnati davkov, davščin in drugih javnih obveznosti.

Predsedstvo delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani, dne 14. januarja 1920.

Delegat: dr. Šavnik, s. r.

Dnevne vesti.

Palčki za grmom.

Korajžo pa imajo gospodje okolo Z. J. Z. Kakor palčki smukajo od grmiča do grmiča, in čvrstko kakor tim je ljudi bog vstvaril klunček. In bistro pamet imajo! Kar mesec dni potrebujejo, preden pridelo na pametno misel. No, seveda, majhna glavica in še manjši možgan. Kaj bi se čudili, vsaj le vse njih delo palčje majhno in malenkostno. Le eno zna lo dobro: taliti, ker njihova mašinka v glavi ne more hitro rešavati vprašanj in problemov, ki se vsak dan pojavljajo. No, in kaj se je zgodilo? V Mariboru v gostilni Kreuzhof je bil socialistični shod, na katerem je zaklical neki Debat med govorom poročev. poskovo „Windische Schweine“. Na shodu so tako ugotovili ključalca in izkazalo se je, da je človek, ki je hotel s surovo poskovo provocirati škandal, vaš človek. Za nas to zadostuje, ker smo prepričani, da le imel mož zloben namen in se je bilo zahvaliti le taktičnosti zborovalcev, da so, mesto, da bi se bili razburjali zaradi nastavitvene pasti, s svojo preprečili motitev zborovanja. Duhoviti možje so potrebovali cel mesec, preden so skovali trditve, da to ni njih človek. Mi pa vztrajamo pri prvotni trditvi, in če gospodje še ne verujejo, naj vprašajo komisarija, voričo katerega se je stvar na shodu dogajala. Značilna pa je izjava Z. J. Z. v „Slovenskem Narodu“, se prav posebno zaradi tega, ker kaže zopet v jasni luči nje naravo. Ob koncu izjave denuncira namreč našega sodruza in svojega lastnega tovariša Kollerja. Tega Z. J. Z. ne zamerimo, ker narava mačke je pač taka, da praska. To vam odgovorjamo in obenem priporočamo, da svoj palčji jezikec nekoliko bolj previdno „sučete“. Za vas bo to prav, ker lo z vsako izjavo temeljito polomite. Kratko: molčite rajši!

Podraženje zdravil.

Po zaslugi bivše deželne vlade za Slovenijo, kateri je načeloval dr. Brelec, se je za Slovenijo upeljal srbski apotekarski tarif, akoravno ni nobeden zato prošil, in ga tudi Srbi nam niso vsiljevali. Ta novi tarif obstoji v tem, da vellaio vse cene v dinarjih, torej trikrat v razmerju 1 dinar 3 krone, trikrat več, ko poprej. Lekarnarji, katerim se gotovo ni slabo godilo, so potrošili svoje dohodke, ne da bi imeli en vinar večje izdatke stroške. Ali se ne pravi to grešiti nad zdravim razumom ljudstva? Slovenski lekarniški gremij osramotil je s svojim sklepom, da zniža vse postavke srbske lekarniške takse, ki so očividno pretirane, in ne odgovarjajo več današnjim nakupnim cenam, bivšo deželno vlado z dr. Brelecem vred, in javno priznat, da tega izžemanja ljudstva ni bilo treba. V isti seji gremija sklenilo se je tudi, da se za bolniške blagajne, javne fondse itd., poleg navedenih znižanih postavk in 30% popusta pri taksiranju receptov popolnoma opusti zaračunavanje dispenciacije po 30 para, razun v sučalji, kjer se ista mora zaračunati, to je na primer pri čajih, nadaljnjih praških itd., toda tudi v tem slučaju se za imenovane zavode ne bo zaračunavalo 30 marveč samo 10 par. Razun tega se bodo ra-

čunali pri taksiranju za imenovane zavode razdeljeni praški do 10 komadov po 3 pare, in ne po 5 par za komad, od 10 praškov dalje pa po 2 pari za komad. Ta relacija je veljala, dokler se je štel 1 dinar za 3 krone. Sedaj je na oficijelni kurz dinarja 1:4. Nastane vprašanje, ali se bo lekarniška taksa tudi zvišala v tem razmerju, kakor se je zvišala od 15. januarja naprej cena tobaka. Dr. Brelec in tovariši v bivši deželni vladi so s to uvedbo srbskega lekarniškega tarifa v Slovenijo praktično pokazali, kako si ti može predstavljajo uredbno valute. Enostavno naj stopi na mesto krone dinar, in vse se naj računav v dinarjih seveda v razmerju 1:4. Kaj ilh briga ljudstvo, če se cene vsakdanjih potrebščin zvišajo. Ti gospodje z dr. Brelecem vred pri deželni vladi ilh ne bodo čutili. Ljudstvo ne bo moglo dalje zmagovali te ozornne cene za zdravila. Sedanja vlada mora popraviti, kar le prejšnja zakrivila. In revidirati lekarniško takso. Če so poprej vsi lekarnarji izvrstno izhajali, in ni bilo nobenih pritožb, ni uvideti zakaj bi se ljudstvo po nepotrebnem odiralo. Z isto pravico bi morali potem vsi trgovci zahtevati, da se jim plača njih blago mesto v kronah v dinarjih, torej štirikrat toliko ko poprej. Isto bi moralo veljati za obrtnike in delavce, uradnike in sploh vse sloje. Kam bi pa neličala taka modrost dr. Breleca in tovarišev, si lahko sam vsakdo izračuna.

Javno vprašanje.

Občinstvu je gotovo še v spominu grozen umor mladega Štritofa v hiši meščanske imovine, Stritarjeva ulica, torej v sredini mesta na naboli obliudenem kraju. Okoliščine, v katerih se je zločin zgodil, so bile take, da ni bilo treba klicati kakage Sherlock-Holmesa, da bi zag-netko rešil. To bi tu lahko storil inteligen ten policijski uradnik. Pred leti se je tudi v sredi mesta, Franciškanska ulica, zgodil enak zločin. Trgovski agent Stedrv je bil popoldne ob 1. uri v svoji pisarni ubit. Storitca do danes niso našli. V zadnjem času smo imeli tudi slučaj Švaiger v Mariboru, ki je tudi zagonečen. Ko je bil ubit Stedrv, je bil policijski komisar v Ljubljani penzionirani sodni svetnik, ki se je razumel na policijske posle, kakor zalec na boben. On je užival le sinekure. Danes pa imamo državno, dobro ureleno policijo, in pravica občinstva je zahtevati, da se ta zločin energično zasleduje in razkrije — brez ozira. V enem letu bi morala biti vsa stvar na jasnem. Če tukašnja policija ni zmogla zvezi to zadevo v roke, naj lo prepusti drugim organom, toda ta zločin ne sme ostati neodkrit, in se pokopati, kakor umor Stedrvja, drugače bo občinstvo izgubilo vso vero in vse zaupanje v našo javno varnost. — Torej s preiskavo na dan!

Nove plače za učitelstvo ljudskih in meščanskih šol. Ker se novih prejemkov po zakonu z dne 23. julija 1919 ne more izplačati, preden minister prosvete ne odobri seznama učiteljev in učiteljic, ki naj se prevedejo na nove plače, le višji šolski svet v Ljubljani sporazumno z delegatom ministrstva financ nakazal vsem učiteljem znatne preduime. Šolska vodstva imajo že plačilne pole z nakazili v rokah, a predumov je vsled tehničnih težkoj ni bilo mogoče izplačati. V prihodnjih dneh bodo zadržki odpravljeni in po zakonovitu delegacije ministrstva financ pridejo preduriti za učitelje med izplačili čekovnega urada prvi na vrsto. Predsednik: prof. Fr. Vadnjal.

Prošnje za obutev, obleko in denar naj se pri Oblastni državni zaščiti dace in mladine za Slovenijo v Ljubljani (pri prejšnjem Pokrajinskem odboru za zaščito dece v Ljubljani) več ne vlagajo, ker so dotični viri izčrpani. Novo vlozene prošnje se bodo prosilec vračale terešene. V časopisih se bo objavilo, kedaj se bodo prošnje zopet sprejemale. Oblastna državna zaščita dece in mladine za Slovenijo v Ljubljani, dne 14. januarja 1920.

Nesreča na državnem kolodvoru v Spodnji Šiški. Včeraj, v petek zvečer ob četrtn 9. uro je povozil premikalni stroj na prvem tiru pred postajo prilaznega sprevodnika sodr. Voha Fr., ki se je pripeljal z vlakom št. 2290 iz Kočevja. Na prvem tiru je vozil premikalni stroj, ki ga je zgrabil in potegnil pod kolesje. Bil je na mestu mrtve.

mi prilogami opremljene prošnje službenim putem Višjemu šolskemu svetu v Ljubljani do 15. februarja 1920. Po tem roku došle prošnje se se ne bodo upoštevale. Predsednik: Prof. Fr. Vadnjal, l. r.

Druzi dijaški transport v Prago odide iz Ljubljane sigurno v ponedeljek 26. t. m.; natančna ura odhoda se bo še pravočasno naznanila v časopisih. Izvozna dovoljenja za živila naj si preskrbi vsak sam; kdor pa želi, da se mu tu preskrbe vizumi na potnih listih, naj dološlje svoj potni list z vsoto 34 K za vizume najpozneje do 22. t. m. Do istega datuma naj se dološljejo tudi prošnje za polovično vožnjo Ljubljana-Dunaj z abojnimi spricevalom vred. Na prilave po 22. t. m. se ne bo moglo ozirati. Prilave sprejema: Lojze Majce, stud. med. Škofia ul. 1. l. nad. Ljubljana.

Cevljarska zadruga za Ljubljano in okolico naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 25. t. m., točno ob 2. uri popoldne preizkušnja za pomočnike. Kdor se hoče podvreči preizkušnji, naj se zglaš do 21. t. m. pri „Cevljarski zadrugi“ (Karl Kordežič), Rimska cesta št. 5. Na poznejše prilase se ne bo oziralo.

Zahvala. V volni oslepelemu invalidu, sedaj lastniku male trafike, je bila pred kratkim ukradena cela zaloga tobaka, katerega je prejšnji dan kupil v glavni tobačni zalogi. Vsled tega se je nahajal z družino v skrajni bedi. Politični odbor za Krakovo-Trnovo je priredil zanj zbirko prostovoljnih darov v tem okraju, ki se je hvalevredno obnesla. Do pretekle srede se je nabralo že vsoto 1225 K 35 v, katero se je izročilo okraščencu. Dasiiravno še ni s to svoto škoda popolnoma pokrita, je vendar bedno stanje lastnika trafike in očeta številne neposrebljene družine znatno olajšano. Pododbor krakovsko-trnovske podružnice JSDS se vsem darovalcem najtopleje zahvaljuje, zlasti pa sodruzi Mariji Pogačnik in sodruzu Antonu Smoletu, ki sta, žrtvovala ves prosti čas, prostovoljno prevzela nabiranje darov in veliko pripomogla k lepemu uspehu.

Zveza postrb organizacij v Ljubljani vabi vse člane in članice na sestanek, ki se vrši v ponedeljek, dne 19. t. m., ob triletrni na 20. uro v pismonoški dvorani na glavni pošti. Zadeva važna in nujna. Pridite vsi točno in polnoštevilno. — Odbor.

Iz stranke.

Sestanek delavskih zaupnikov občine Zg. Šiška se vrši v nedeljo 18. t. m. ob 2 uri pop. v gostilni gosp. Sušteršiča. Cevljarska cesta. Dnevni red: Predpriprava za obč. volitve, eventualno tudi za ustanovitev kraj. pol. org.

Krajevna organizacija JSDS na Jesenicah sklicuje na nedeljo 25. januarja ob 8 uri popoldne krajevo konferenco v prostorih gostilne Arh na Savi s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora; 2. politični položaj in taktika; 3. naš tisk; 4. ustanovitev okrožne organizacije v smislu sklepa zadnjega strankinega zbora; 5. raznoterosti. Opozorjamo vse krajevne organizacije, spadajoče v jeseniško okrožje, da pošljejo na to konferenco po možnosti svoje delegate.

SHODI.

Krajevna politična organizacija JSDS v Ljubljani priredi sledeče shode:

V nedeljo, dne 18. t. m. ob 10. uri popoldne za peti okraj v gostilni pri Kramarju na Dolenjski cesti. V ponedeljek, dne 19. t. m. ob pol 8. uri zvečer se vrše sledeči shodi. Za prvi okraj (Solski) v Mahrovi hiši. Krekov trg št. 10. I. nadstr. Za drugi okraj (Sv. Jakoba) v kavarni Vospnrgnj. Sv. Jakoba trg. Za tretji okraj (Dvorski) v gostilni „pri Zvoncu“. Tržaška cesta, nasproti tobačne tovarne. Za četrti okraj (Kolodvorski) hote „Mirija“ (gostilniški prostor) Za vodmat, v gostilni pri Poljšaku, Martinova cesta. Sodruzi in sodružice, agitirajte in udeležite se polnoštevilno teh shodov.

MARIBORSKI SODRUGI POZOR! V smislu sklepa akcijskega odbora se bo vršila v ponedeljek, dne 19. t. m. ob pol 7. uri zvečer v dvorani Križevcega (bivši) zelo važna seja vseh odbornikov in zaupnikov strokovnih in političnih organizacij Maribora. Dolžnost vsakega sodruza-odbornika in zaupnika je, da se te seje brezopogolno udeleži. Legitimacije le prinesiti s seboj!

Okrožna konferenca mariborske politične organizacije JSDS se bo vršila dne 1. februarja v Mariboru.

nakar že danes opozarjamo vse politične organizacije našega okraja.

Sodr. Paimanu. Krajevna politična organizacija v Kočevju prosi sođr. Pajmana, ki je odšel iz Kočevja, da ji takol naznanj svoj sedalni naslov. Odbor.

Glede dvorane v Mahrovi hiši naznalamo vsem organizacijam, da se jo mora vselej pravočasno naročiti pri upravi Splošne železničarske organizacije. Na oblake posameznih priredb v „Napreju“ se ne moremo ozirati, ker je dvorana ponavečkrat že poprej oddana. — Uprava Splošne žel. org.

Zadružni kongres v Ljubljani. Ker se v dvorani deželnega dvorca vrše univerzitetna predavanja, se zadružna zborovanja ne vrše v teh prostorih, temveč v dvorani hotela Tivoli, kar naj udeležniki zadružnega kongresa vzamejo na znanje.

Pomanikanje prenočit v Ljubljani se posebno občuti ob priidki večjih zborovanj, katerih se udeleže zunanji gostje. Tako nam je tudi za goste zadružnega kongresa, ki bo 20. januarja v Ljubljani, težko preskrbeti zadosti stanovanj. Zato prosimo vse sodruze, zadružnike in prilatelje, ki morejo vzeti v prenočevanje enega ali več gostov, da nam takoj javijo svoj naslov ustno v naši pisarni (Sp. Šiška, Kolodvorska cesta) ali pa pisмено na naš naslov.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

Ljubljana. Poštni predal 13.

Izobraževalno društvo „Svoboda“ v Ljubljani priredi dne 25. januarja 1920 v hotelu Tivoli pozdravni večer vsem gostom, odposlancem in posetnikom zadružnega dneva, ki so vrši ta dan. Na sporedu le: pozdravni govori, recitacije, petje, koncert, Sodelute revski zbor „Svobode“ in oktet vojaške godbe. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina za odposlance na zadružnih zborovanjih prosta, za člane gospodarskih organizacij in „Svobode“ 5 K, za ostale 10 K.

Ruski kružok rabočih ima svoj sestanek v nedeljo, dne 18. t. m., ob 3 uri popoldne v Mahrovi hiši, Krekov trg št. 10. I. nadstr. in se tem potom vabi vse sodruze in sodružice, kateri žele pristopiti k delavskemu ruskemu kružku, da se tega sestanka zanesljivo udeleže.

Pristopajte k izobraževalni organizaciji „Svoboda“.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Nabiralne pole za Strankin Tiskovni Sklad. Ponovno pozivljamo svoje zaupnike, katerim smo poslali svojčas nabiralne pole za Strankin Tiskovni Sklad, da nam taise takoj vrnejo, ker moramo zaključiti tovađevne račune. Priobčitev izkazov bomo nadaljevali drugi teden.

Imate bolečine? V obrazu? V celem telesu? Vaše mišice in živci vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza-fluid! Bodele se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 24 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagalo pravle Fellerjeve Elza-kroglice! 6 škatlic 12 K. Prava, želedece okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 10 K. Omoj in poštnina posebel a nalcenele. — Evgen V. Feller, Stubica donja, Elzatrj št. 252, Hrvatska. A-920.

Aprovizacija.

Cenejša prehrana. Stranke, ki so do 15. t. m. vložile vprašalne pote, pa se niso dobile izkaznice za cenejšo moko, naj se zanesljivo zglaste na magistratu. Oaletova hiša, pritličje, levo, in sicer stranke s črkami A do K dne 19. januarja in s črkami L na Z dne 20. januarja, vsakokrat od 9. do 12. ure popoldne.

Prodaja krompirja. Mestna aprovizacija ima v zalogi še nekaj vagonov krompirja, ki ga bo oddajala v cerkvi sv. Jožefa po sledečem redu in sicer: za stranke iz I. okraja dne 19. januarja, II. okraj dne 19., tretji okraj dne 20., IV. okraj dne 21., V. okraj dne 22., VI. okraj dne 23., VII. okraj dne 24., VIII. okraj dne 26., IX. okraj dne 27., X. okraj dne 28. januarja, vsakokrat od 8. do 11. popoldne in od 2. do 5. popoldne. Kilogram krompirja stane 1 K 50 v.

Petrolejske izkaznice dobe zamudniki, ki niso prišli v soboto, dne 17. t. m. h krušni komisiji, šele po 25. januarju.

Izdajatelj Ivan Minar.

Odgovorni urednik: Rudolf Golouh, Tisk „Učiti tiskarne“ v Ljubljani.

Arhitekt in mestni stavbenik
Robert Smielowski
Rimska cesta 2.

Arhitekt in stavbeno podjetje
Viljem Treo
Gospodarska cesta 10.

Gramofoni, godbeni avtomati
A. Rasberger
Sodna ulica 5.

Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5
v Ljubljani:

Elektrotehnični predmeti
„Svetla“
Mestni trg 25.

Fotograf
Veličan Bešter
Aleksandrova cesta 5.

Graver
A. Černe
Dvorni trg 1.

Lesna veletrgovina
Regove & Comp.
Kolodvorska ulica 31.

Manufaktura in zaloga oblačil
Schwab & Bizjak
Dvorni trg 3.

Popravila kontrolnih blagajen
T. Bar
Cankarjevo nabrežje 5.

priloga
sledite tiskane in pod etja:

Prodaja in popravila pis. strojev
The Rex
Šelenburgova ulica 7/1.

Špedicija
F. & A. Uher
Šelenburgova ulica 4.

Beton, železobeton in vodne zgradbe
Inž. dr. Miroslav Kasal
Hilšerjeva ulica 7.

Stavbeno podjetje
Tavčar & Svetina
Gospodarska cesta 6.

Železnina
Zalta & Žilič
Gospodarska cesta 10.

Restavracija „Maribor“
Grajski trg 1.

Manufaktura
Dragotin Jančič
Aleksandrova cesta 11.

Modna trgovina
Franjo Mayer, Glavni trg.
Kopač & Nifergal, Glavni trg.

Nakup in prodaja posestev
H. Havlik
Gregorčičeva ulica 6.

Specerije
Adolf Weigert, Aleksandrova c. 13.
Ferd. Greiner, Gosposka ulica 2.

Specijalna trgovina s čevlji
Grajski trg 1.

Trgovina z mešaním blagom
Marija Slemenšek
Maistrova ulica 17.

Čevljarstvo
Ham Andrej
Vetrinjska ulica 15.

Klingerit asbest in tehnične materiale
ima v zalogi Odon Koutny,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 37.

Dva krojaška pomočnika se sprejmeta
tako! 1. Stanovanje in hrana v hiši. Naslov: Ivan
Masnik, Celje. Krajša Petra c. 15. 28

Priloga čemo:
JOSIP JUG
stavbeni - pohištenil
pleskar in ličar
LJUBLJANA
Rimska cesta 16.

Sodrug
Franč Skof
strokovni učitelj
Franciška Skof
roj. Kavčič
poročena.
Maribor, 17. januarja 1920.

Rabim okoli 3000
gozdnih delavcev
za drva, doge, švelere in gredice.
Gozdovi izvrstni in dobra plača.
Kdor želi priti, naj se takoj javi
na Nikola G. Petrovič, žumski
trgovca, Karlova, Banija 72.

Proda se:
stroji za pekarno, bla-
gana (sist. „National“),
1 lovski voz in druge
stvari.

Pozve se pri kranjski stav-
beni družbi v Ljubljani, Lev-
stikova ulica št. 19.

VABILO
na
železničarsko veselico
ki jo prireda
„Železničari“ skupina Zagorje
v Trbovljah v delavskem domu
v nedeljo 1. februarja 1920.

SPORED:
1.) Ples. 2.) Saljiva pošta.
3.) Prosta zabava do jutra.
Vstopnina 3 (tri) krone za osebo.
Začetek ob 7. uri zvečer.
Svirala bo delgodba iz Trbovelj.
Ker je pa čisti dobiček namenjen v
prid železničarskemu domu v Ljubljani,
vabimo vse bratske organizacije, da se
te veselice po možnosti udeležijo.
Predplačila se hvaležno sprejemajo.
K obliki udeležbi vabi ODBOR.

„Reprezentanca Trboveljske premogokopne družbe“ Ljubljana
išče gospodično,

ki je perfektna dopisovalka in tesnopiska v slovenskem in
nemškem jeziku. Samo prvovrstne moči z večletno prakso naj
se osebno predstavijo v pisarni, Koflijeva ulica št. 13, in sicer
dopolodne od 10. do 12. in popoldne od 3. do 5. ure. 66

Hočete obdržati svojo lepoto? Hočete imeti kakor
barž in mehko kožo? Hočete solničnih peg, mozoljev
in ogrcev? Ukorajajte Fellerjevo pravo Elza obrazno
kožo obvarujočo pomado! Občudovani bu-
det! Zavidani! 1 lonček 6 K, št. III. močnejše vrste 9 K.
K temu Fellerjevo na fneše lujjanovomečn - milo 15 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase? Fellerjeva prava
pomada za rast las doseže bujno lase!
Zapreči prhljaj, prerano osivenje. Za-
brani plešol! 1 lonček 6 K, št. III. 9 K.
K temu močno terovo milo za umi-
vanje glave 8 K. Šampon 1 K. Mazilo
za brke 1 K 80 vin. in 2 K 50 vin.

Miečilo Vas kurja oresa? Fellerjev
pravi tur-
istovski obl z učinkuje brez bolečin,
hitro in zanesljivo! Nobenih žujjev!

Nobene trde kože! Mla škatlja 3 K 50 vin.,
velika škatlja 5 K 50 vin.

Zelite še kaj? Fellerjeve Elza umivalne pa-
stije (k olonjska voda) 1 škat-
lja 5 K. Fellerjev umivalni prašek proti porenju
1 škatlja 6 K. Fellerjev mentolni črtik zoper
glavo- in zobobol 1 škatlja 3 K 50 v. Feller-
jev Elza flu d 6 dvojnati ali 2 veliki stekle-
nici specijalni 24 K. Najboljši parfum z ra-
tinejšim duhom od 8 K naprej. Najljubši
Hega-puder Dr Kluger, bel, roza in rumen. 1 velika škatlja 12 K. Močno
Francovka v steklenicah po 6 K in 6 K. Omot in poštnina posebel a načenele

Eugen V. Feller, Hekarnar, Stubiča Don'a, Elzatrž št. 252 (Hrvaška)

Specijalna trgovina s čevlji

Maribor, Grajski trg 1

Na moderne še o like. Na n žie cene. Na modernejše o like.

Vzajemna zavarovalnica
(živiljski oddelek)
v Ljubljani, Dunajska cesta 17.-I.
sprejme več stalnih

potovalnih uradnikov.
Posredovalcem nudimo lep postranski zaslužek.

Jugoslovansko inženirsko podjetje
družba z o. z.

inženirska pisarna in stavbeno podjetje
Ljubljana, Sodna ulica 2. Maribor, Viktoringrofova ulica 34.

J. I. P. Ljubljana. Brzojavni naslovi: J. I. P. Maribor.
Tehnični ravnatelj: avtor. civ. inž. Vclav Fidrhel.
Komerijalni ravnatelj: Viktor Kukevec.

Odd. I. Proj. kti, proračuni. Nasvetovanje in zastop. Presoja in stavbeno nad-
zorstvo.
Odd. II. Vodne gradbe; izraba vodnih sil; poljedelska melioracija.
Odd. III. Beton, železobeton. Železne konstrukcije.
Odd. IV. Železnice, ceste, predori, mostovi.
Odd. V. Industrijska in gospodarska poslopja.
Odd. VI. Komerijalno razpečevanje gradiva, orodja in industrijskih tvarin.

„LJUDSKA TISKARNA“, DELNISKA DRUŽBA V LJUBLJANI.

Vabilo na subskripcijo delnic!

Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, je z odlokom z dne 2. januarja 1920, št. 9172, dalo začasno dovoljenje za usta-
novitev delniške družbe

„LJUDSKA TISKARNA“ V LJUBLJANI.

Namen družbe je zlasti, da ustanovi lastno tiskarno, potem da nakupuje ter upravlja tudi druga tiskarska podjetja in pridobiva obrtne
pravice za tiskarski, litografski, knjigotiski in knjigoveški obrt.

Osnovna glavnica družbe znaša 1.000.000 kron, in je razdeljena v 5000 delnic po 200 kron, ki se glase na ime in bo radi kontinuitete
delniški družbi pridržana pravica, da vsak prehod njenih delnic iz ene roke v drugo odobri.

Delnice se emitirajo po kurzu 200 kron komad in za vsak komad 5 kron več, da bodo tako ustanovni stroški kriti. Na subskri-
birane delnice odpadajočo glavnico bo na poziv pripravljalnega odbora plačati v gotovini pri Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani. Do-
delitev delnic si pridrži pripravljalni odbor.

Subskripcijske pole so na razpolago pri Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani.

Subskripcija se zaključí 15. februarja 1920 ob 12. uri opoldne.

Ljubljana, meseca januarja 1920.

Pripravljalni odbor.